

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Šiuolaikinių ideologinių diskursų analizė	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Lekt. dr. Karolis Jonutis	VU Filosofijos fakultetas, Universiteto g. 9/1, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa		Privalomas Sociologijos bakalauro programos studentams

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Rudens semestras; 5 semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	48	87

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
Studentai ugdys gebėjimus atpažinti šiuolaikinius ideologinius diskursus įvairiuose kontekstuose, įgis kompetencijas juos analizuoti kokybinės diskursų analizės metodais bei supras aktualiausių šiuolaikinių probleminių diskursų – ekologijos, dirbtinio intelekto ir t.t. – analizės specifiką.

Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- Ugdyti sugebėjimus atpažinti ideologinius diskursus įvairiuose šiuolaikinių medijų kontekstuose – socialinėse medijose, naujienose, pop-kultūroje, reklamoje, sporte, madoje ir t.t. - Suteikti praktines žinias leisiančias taikyti pagrindinius kokybinės diskurso analizės - kritinės diskurso analizės, post-struktūralistinės diskurso analizės, rėminimo analizės, metaforų analizės – metodus. - Ugdyti supratimą apie pagrindines šiuolaikinio pasaulio problemines tendencijas – ekologija, dirbtinis intelektas, lyčių vaidmenų vaizdavimas, kultūros karai. - Suteikti gebėjimus paruošti diskurso tyrimo projektą, suprasti diskursyvios	Probleminis dėstymas, įtraukianti pas-kaita, debatai, grupinės diskusijos. Tiriamieji metodai: informacijos paieška, pranešimo rengimas ir prista-tymas, sociologinio tyrimo rengimas ir pristatymas.	Grupinis temos ir tyrimo pristatymas, Individualus tyrimas ir pristatymas. Grupinės ir individualios užduotys pritaikant teorines žinias ir tyrimo metodus seminarų metu.

tyrimo medžiagos rinkimo principus ir atlikti kokybinį diskurso analizės tyrimą.		

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Įvadinė paskaita: Kas yra diskurso analizė? Pagrindinės DA prielaidos. Kokioms sociologinėms problemoms spręsti DA taikoma, kokioms ne. DA rūšys. DA tyrimo planas.	2		2				4	4	Kevin C. Dunn & Iver B. Neumann. 2016. <i>Undertaking Discourse Analysis for Social Research</i> . Michigan: University of Michigan Press.
2. Kas yra ideologija? Marksistinis ir aprašomasis ideologijos traktavimas. Medijos ir ideologija.	2						2	4	Andrew Heywood. 2021. <i>Political Ideologies: An Introduction</i> . London: Bloomsbury Academic. 1 skyrius "Understanding political ideologies", David R. Croteau, William Hoynes, Clayton Childress. 2022. <i>Media/Society: Technology, Industries, Content, and Users</i> . London: SAGE Publications. 6 skyrius.
3. Kokią medijos daro įtaką visuomenei? Politikos mediatizacija. Šiuolaikinių socialinių medijų specifi-ka.	2						2	4	David R. Croteau, William Hoynes, Clayton Childress. 2022. <i>Media/Society: Technology, Industries, Content, and Users</i> . London: SAGE Publications. 9 skyrius.
4. Kritinė diskurso analizė (CDA) . CDA rūšys, prielaidos, Socialinių aktorių prieiga (van Leeuwen), Sociokognitybinė prieiga (van Dijk), dialektinė/reliacinė prieiga (Fairclough).	4		2				6	6	Marianne Jorgensen, Louise J. Phillips. 2002. <i>Discourse Analysis as Theory and Method</i> . London SAGE Publications. 3 skyrius "Critical discourse analysis" Ruth Wodak and Michael Meyer <i>Methods of Critical Discourse Analysis</i> . 2009. London:

									SAGE Publications. 3, 6 ir 7 skyriai.
5. Post-fundacinė diskurso analizė (PDA). Pagrindinės prielaidos ir koncepcijos. Taikymas politikos analizei.	4		2				6	6	Tomas Marttila. 2015. <i>Post-Foundational Discourse Analysis: From Political Difference to Empirical Research</i> . London: Palgrave Macmillan.
6. Rėminimo analizė. Naujienų rėminimas. Analizės lygmenys. Rėmų tipologija. Rėminimo operacionalizacija.	2		2				4	4	Eds. Paul D'Angelo and Jim A. Kuypers . 2009. <i>Doing News Framing Analysis: Empirical and Theoretical Perspectives</i> . London: Routledge. 1 ir 2 skyriai.
7. Metaforų analizė. Pagrindinės koncepcijos. Metaforų kognityvinė reikšmė. Metaforų analizė medijose.	2						2	4	Mark Johnson and George Lakoff. <i>Metaphors We Live By</i> . 2008. Chicago: University of Chicago Press.
8. Politinis mitas. Mito koncepcija. Mito formos. Mitas ir ideologija. Politinių mitų analizė.	2		2				4	4	Christopher Flood. 2002. <i>Political Myth: A Theoretical Introduction</i> . New York: Taylor & Francis.
9. Multimodalinė diskurso analizė. Vizualinių diskursų analizė: fotografijų analizė, dokumentų analizė, pakuočių analizė. Reklamos analizė.	4		2				6	6	Per Ledin and David Machin 2018. <i>Visual Analysis From Theory to Practice</i> . . London: SAGE Publications. Per Ledin and David Machin. 2020. <i>Introduction to Multimodal Analysis</i> . London: Bloomsbury Academic.

10. Pop – kultūros diskursų analizė. Pop – muzikos, kino, realybės šou diskursų analizė.	4		2				6	6	David Machin. 2010. <i>Analysing Popular Music: Image, Sound and Text</i> . London: SAGE Publications. Janina Wildfeuer. 2013. <i>Film Discourse Interpretation: Towards a New Paradigm for Multimodal Film Analysis</i> . London: Palgrave Macmillan.
11. Ekologinių diskursų analizė. Ekologinis posūkis socialiniuose moksluose. Ekologinės ideologijos problemos. Ekologinis diskursas, rėminimas, metaforos.	2						2	4	Arran Stibbe. 2020. <i>Ecocriticism Language, Ecology and the Stories We Live By</i> . London: Routledge.
12. Socialinių medijų analizė ir dirbtinis intelektas. Socialinių medijų analizės specifika: Selfies, Memai. Algoritmai ir dirbtinis intelektas.	2		2				4	4	Massimo Airoldi. 2022. <i>Machine Habitus: Toward a Sociology of Algorithms</i> . Oxford: Polity. Gwen Bouvier; Joel Rasmussen. 2022. <i>Qualitative Research Using Social Media</i> . London: CRC Press.
13. Rašto darbas								31	Studentai turės atlikti diskurso analizės tyrimą.
Total	32		16				48	87	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas seminarų metu (individualios ir grupinės užduotys.)	30 %	Seminarų metu	Gebėjimas diskutuoti, interpretuoti teorines koncepcijas ir panaudoti išmokus tyrimo metodus.
Temos pristatymas ir kontekstualizavimas (darbas grupės)	20%	Seminarų metu	Išgilinimas į gautą medžiagą, surinktų aktualių pavyzdžių kokybė, kūrybiškumas. Pristatymas žodžiu, pristatymo aiškumas, nuoseklumas; gebėjimas diskutuoti ir atsakyti į iškeltus klausimus. Nedidelis tyrimas atskleidžiant temą Lietuvos kontekste.
Tyrimo projekto parengimas ir pristatymas (darbas po du)	20%	Semestro gale	Tyrimo projekto kokybė: gebėjimas suformuluoti tyrimo klausimą ir pasirinkti tyrimo metodą. Pristatymas žodžiu, pristatymo aiškumas, nuoseklumas; gebėjimas diskutuoti ir atsakyti į iškeltus klausimus
Tyrimo atlikimas (darbas po du)	30%	Sesijos metu	Atlikto tyrimo kokybė: tyrimo metodo ir teorinių prielaidų susiejimas, analizės kokybė (metodo pritaikymas), išvadų pagrįstumas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				

Kevin C. Dunn & Iver B. Neumann	2016	<i>Undertaking Discourse Analysis for Social Research</i>		Michigan: University of Michigan Press
Andrew Heywood	2021	<i>Political Ideologies: An Introduction</i>		London: Bloomsbury
David R. Croteau, William Hoynes, Clayton Childress	2022	<i>Media/Society: Technology, Industries, Content, and Users</i>		London: SAGE Publications
Marianne Jorgensen, Louise J. Phillips.	2002	<i>Discourse Analysis as Theory and Method</i>		London SAGE Publications
Ruth Wodak and Michael Meyer	2009	<i>Methods of Critical Discourse Analysis.</i>		London SAGE Publications
Tomas Marttila	2015	<i>Foundational Discourse Analysis: From Political Difference to Empirical Research</i>		London: Palgrave Macmillan
Eds. Paul D'Angelo and Jim A. Kuypers	2009	<i>Doing News Framing Analys: Empirical and Theoretical Perspectives</i>		London: Routledge
Mark Johnson and George Lakoff	2008	<i>Metaphors We Live By</i>		Chicago: University of Chicago Press
Christopher Flood	2002	<i>Political Myth: A Theoretical Introduction</i>		New York: Taylor & Francis
Per Ledin and David Machin	2018	<i>Visual Analysis From Theory to Prctice.</i>		London: SAGE Publications.
Per Ledin and David Machin	2020	<i>Introduction to Multimodal Analysis.</i>		London: Bloomsbury Academic
David Machin	2010	<i>Analysing Popular Music: Image, Sound and Text.</i>		London: SAGE Publications
Janina Wildfeuer	2013	<i>Film Discourse Interpretation: Towards a New Paradigm for Multimodal Film Analysis.</i>		Palgrave Macmillan.
Arran Stibbe	2020	<i>Ecolinguistics Language, Ecology and the Stories We Live By</i>		London: Routledge
Massimo Airoidi	2022	<i>Machine Habitus: Toward a Sociology of Algorithms</i>		Oxford: Polity
Gwen Bouvier; Joel Rasmussen	2022	<i>Qualitative Research Using Social Media</i>		London: CRC Press